

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вокально-інструментальний ансамбль

Освітня програма «**Інструментально-виконавське мистецтво**»

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 11 від 19 лютого 2021 року

м. Івано-Франківськ 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Вокально-інструментальний ансамбль
Викладач (-і)	Дутчак В.Г., Дуда Л.І.; Шевченко М.О.
Контактний телефон викладача	0661933266 Дутчак В.Г.; 0506894850 Дуда Л.І.; 0508243340 Шевченко М.О.
Е-mail викладача	violetta.dutchak@pnu.edu.ua Дутчак В.Г.; larysa.duda@pnu.edu.ua Дуда Л.І.; marta.shevchenko@pnu.edu.ua Шевченко М.О.
Формат дисципліни	
Обсяг дисципліни	300 год., 10 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	Згідно з погодженням з викладачами щопонеділка з 14.00 до 16.00 год.
2. Анотація до курсу Навчальна дисципліна «Вокально-інструментальний ансамбль» належить до циклу професійно орієнтованих дисциплін. Вивчаючи даний курс, студенти, крім удосконалення гри на своєму основному інструменті, на практиці опановують і перші кроки колективного вокального виконавства: чуття ансамблевої гри, темпової і ритмічної узгодженості, чистоти інтонування, навички слухового контролю і самоконтролю, а також в реальних умовах освоюють методи керівництва ансамблем, перевіряють власноруч інструментовані твори. Завдяки даній навчальній дисципліні студенти мають можливість безпосередньо пізнати умови функціонування і творчу діяльність народних вокально-інструментальних ансамблів.	
3. Мета та цілі курсу Мета курсу є підготовка кваліфікованих музикантів-виконавців із високим рівнем майстерності, глибокими фаховими знаннями для самостійної діяльності в якості артистів ансамблевих та оркестрових колективів мистецьких закладів, концертмейстерів, виховання творчо спрямованого фахівця, майбутнього керівника ансамблю народної музики, зокрема вокально-інструментального. Завдання курсу полягає в оволодінні студентами виконавськими технологіями колективного вокально-інструментального музикування інтонаційним, метро-ритмічним, динамічним, артикуляційно-штриховим, вокально-хоровим видами ансамблю; ознайомлення на практиці з українськими народними інструментами, а саме технічними можливостями, строем, тембральними характеристиками, особливостями звуковидобування; вдосконалення концертно-виконавської майстерності. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: Знати: ➤ основні етапи встановлення та розвитку вокально-ансамблевого виконавства; ➤ репертуар для різних видів вокально-інструментальних ансамблів; ➤ історію виконавства вокально-інструментальних ансамблів, зокрема бандурних однорідних та мішаних, найбільш відомі колективи камерних однорідних та мішаних ансамблів України та зарубіжжя. Вміти: ➤ вільно орієнтуватися в різних виконавських ансамблевих стилях; ➤ виховувати художній музичний смак і художній кругозір, розуміння стилістичних особливостей, творів українських та зарубіжних композиторів, а також народних обробок пісень, танців; ➤ здійснювати музично-теоретичний виконавських та жанрово-стильовий аналіз ансамлевих творів.	
4. Результати навчання (компетентності) Вивчення дисципліни «Вокально-інструментальний ансамбль» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:	

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК 13. Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
- ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- ФК 3. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
- ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
- ФК 7. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- ФК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.
- ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
- ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
- ФК 15. Здатність здійснювати менеджерську та аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.
- ФК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
- ФК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності.
- ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Програмні результати навчання

- ПР 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.
- ПР 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.
- ПР 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПР 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
- ПР 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
- ПР 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
- ПР 9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю).
- ПР 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.
- ПР 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в менеджерській та аранжувальній практичній діяльності.

ПР 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПР 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПР 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.

ПР 15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

ПР 17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин - 300
практичні заняття	60
самостійна робота	240

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V - VIII	Музичне мистецтво	III IV роки навчання	вибірковий

Тематика курсу

Річний план-мінімум (для бандуристів)

III курс (1 семестр)

Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.

III курс (2 семестр)

Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.

IV курс (1 семестр)

Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.

IV курс (2 семестр)

Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.

6. Система оцінювання курсу

Навчальний семестр	Контрольний захід (семінар, контрольна робота, технічний залік, академконцерт, огляд тощо)	Теми, що виносяться на контрольний захід	Максимальний бал за контрольний захід
V	Семестровий екзаме	Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.	100
VI	Залік	Твір великої форми	100

		(вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.	
VII	Залік	Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.	100
VII	Іспит	Твір великої форми (вокально-інструментальна фантазія, сюїта або віночок пісень), або дві вокально-інструментальні твори фольклорного характеру, або дві вокально-інструментальні авторські твори.	100

Шкала оцінювання успішності

університетська	національна		шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69		задовільно	D
50-59			E
26-49	2	незадовільно	FX
1-25			F

7. Програмні результати навчання

У процесі навчання у класі «Вокально-інструментального ансамблю» проходить перевірка, закріплення і вдосконалення практичних та виконавських навичок, набутих із спеціальності, інструментування. Спілкування між партнерами, обміну думками, колективна праця мобілізує творчу думку, збагачує фантазію музикантів, створює додаткові передумови для набуття виконавського досвіду. Специфіка ансамблевого народного вокально-інструментального виконавства вимагає не лише музично-теоретичних знань, досконалого володіння інструментом і виконання авторської музики, а й засвоєння народної манери гри, стилю виконання народних музик, великого числа специфічних прийомів і штрихів, добре розвиненого гармонійного і мелодичного слуху, музичної пам'яті, швидкісного мислення, творчої фантазії.

8. Рекомендована література

1. Ансамблі для бандур. Вип. I. / Герасименко В. (Ред.- упорядник) //: Музична Україна, 1980. 79 с.
2. Баштан С. Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1989. 134 с.
3. Вербена. Пісенний дивосвіт. / Упорядники Зайнчківська Л., ЛаріковаЛ. Калина О. // Черкаси: Брама –України, 2007. 72 с.
4. Вокальні ансамблі у супроводі бандур.: збірник ансамблевих партитур (перекладання, аранжування, обробки) / Сточанська М. // . Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2005. 273с.
5. Герасименко О. Музичні пастелі. Для бандурного ансамблю. Львів: ТеРус, 2010. 20 с.
6. Грай, моя бандуро! Навчальний посібник / М. Гвоздь. упорядник // Київ: КВІЦ, 2006. 228 с.
7. Дзвени, бандуро! Випуск I. / Перекладення та аранжування для ансамблів бандуристів Овсарової С. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2013. 52 с.
8. Диво Струни. Пісні з репертуару тріо бандуристок «Оля, Оксана, Оля» / упорядник Герасименко Оля: США, 1997. 40 с.
9. Дремлюга М. Концертні п'єси для бандури. Київ: Музична Україна. 1974. 48 с.
10. Дутчак В. Аранжування для бандури. [Навчально-методичний посібник для студентів]. Івано-Франківськ, 2001. 90 с.
11. З репертуару Капели бандуристів ім. Т.Г. Шевченка та дівочої капели бандуристок м. Детройт, США / Потапенко П. // Київ: Музична Україна, 1993. 216 с.
12. З Різдвом Христовим віншуємо щиро!: збірник ансамблевих партитур (перекладання, аранжування, обробки) / Сточанська М. // . Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2011. 100с.
13. Золоті струни. Збірник творів для ансамблю бандуристів. Нотне видання / Упорядкування та аранжування Овчарової С. Дніпропетровськ, 2006. 100 с.
14. І зазвучать бандури струни. Вокальні твори у супроводі ансамблю бандуристів / Аранжування Мокрогуз І. Чернівці: Місто, 2006. 68с.
15. Інструментальні ансамблі для ладової кобзи у супроводі бандури, ансамблю бандур: Навч. метод. посіб. Луцьк: РВВ Вежа Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2005. 141 с.
16. Інструментальні твори. З репертуару ансамблю бандуристів «Чарівниці» / Переклад Овчарової С. Чернівці, 2003. 20 с.
17. Кобзареві струни. Вокальні твори на слова Т. Шевченка в суроводі бандури. Нотне видання / Упорядкування, аранжування, обробки Дутчак В. // Івано-Франківськ: Гостинець, 2004. 80 с.
18. Кобзарське мистецтво. /Упорядник та обробки Овчарової С. Дніпропетровськ, 2004. 75 с.
19. Лесі Українці: збірник ансамблевих партитур (перекладання, аранжування, обробки) / Сточанська М. // . Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2011. 132 с.
20. Любіть Україну. Пісні для ансамблів бандуристів / Дутчак В. Упорядник. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 132 с.
21. Опришко М. Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1967. 150 с.
22. Отакі ми є. Пісні у виконанні тріо бандуристів «Золота середина» / Музичне видання Смика О. Волинь, 2004. 35 с.
23. Пісні українських композиторів для тріо та ансамблів бандуристів / Герасименко-Олійник О. // США, 2000. 41 с.
24. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. К: Муз. Україна, 1980.
25. Співають Львів'янки. Українська бандура тріо / Упорядник та обробки Герасименко-Олійник О.: США, 1992. 29 с.
26. Твори для ансамблю бандуристів. / Упорядник Омельченко А.: Вид. Музична Україна, Київ, 1971. 50 с.
27. Твори для ансамблю бандуристів. Вип. 3 / Є. Мілка. Донецьк: Донецька державна музична академія ім. С. Прокоф'єва, 2011. 38 с.

28. Твори для бандури в супроводі фортепіано. Випуск I. / Переклад для бандури та упорядкування Овчарової С. Тернопіль; навчальна книга Богдан, 2009. 60 с.
29. Твори для бандури в супроводі фортепіано. Випуск IV. / Переклад для бандури та упорядкування Овчарової С. Тернопіль; навчальна книга Богдан, 2010. 76 с.
30. Твори для бандури в супроводі фортепіано. Випуск II. / Переклад для бандури та упорядкування Овчарової С. Тернопіль; навчальна книга Богдан, 2009. 72 с.
31. Терпелюк П. Моя Гуцулія Ч V [упор. та вступ. ст.: Н.Никорак, Л.Никорак]. Івано-Франківськ, 2015, 120 с.
32. Україна є, Україна буде! Збірка вокальних творів у супроводі бандури / Ружин З. // Київ, 2004. 139 с.
33. Українські колядки для ансамблю бандуритів / Обробки та аранжування Герасименко О. // Видання друге доповнене. Київ Львів: ТеРус, 2006. 100 с.
34. Штокалко З. Кобзарський підручник [Підготовка до друку Андрія Горняткевича]. Едмонтон–Київ: Вид-во Канадського інституту українських студій, 1992. 347 с.
35. Яницький Т. Авторський тип перекладу на прикладі варіацій на тему української народної пісні „Йшли корови із діброви” С. Баштана // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2005. С. 216-223.

Рекомендовані музичні твори для вокально-інструментального ансамблю

1. Ave Maria. Муз. Д.Каччіні, аранж. Є.Мілки.
2. Безсмертник. Муз. О.Зуєва, сл. М.Сингаївського.
3. Вищий, вищий. Муз. Г.Китастого, сл. М.Пироженка.
4. Гомін степів. Муз. Г.Китастого.
5. Гуси-лебеді (сербська нар. пісня). Обр. Б.Янівського, аранж. С.Овчарової, сл. Б.Стельмаха.
6. Де ти, пташино. Муз Ю.Ланюка, сл. Р.Лубківського.
7. Дощ. Муз. О.Герасименко.
8. За що мене, як росла я. Обр. В.Степурка, сл. Т.Шевченка.
9. Заквітчали дівчатонька. Сл. і муз Р.Купчинського.
10. Зелена Неділя. Муз. І.Сльоти сл. І.Бердника.
11. Йшла Марина. Лемківська народна пісня, обр. Х.Залуцької.
12. Іванку, Іванку. Укр. нар. піня, обр. Є.Мілки.
13. Іванку, Іванку. Укр. нар. пісня обр. О.Герасименко.
14. Калина приморожена. Муз. В.Івасюка, сл. М.Петренка, аранж. В.Дутчак.
15. Калино, покровителько любові. Муз. І.Кушплера, сл. М.Петренка, аранж. О.Герасименко.
16. Квітка-душа. Муз. К.Меладзе, аранж. В.Дутчак, сл. Д.Гольде.
17. Козачок. Народний танок обр. Є.Мілки.
18. Колискова для матері. Муз. Б.Янківського сл. Б.Стельмаха.
19. Коломийка. Народний танок обр. Є.Мілки.
20. Мамина вишня. Муз. А.Пашкевича.
21. Мати наша сивая горлиця. Муз Ю.Ланюка, сл. Б.Олійника.
22. Мелодія блакитного неба. Муз. О.Герасименко.
23. Мелодія. Муз. М.Скорика, аранж. Б.Гриньовського.
24. На вулиці скрипка грає (укр. нар. пісня). Обр. І.Мокрогуз.
25. Над прозорою криницею. Муз. О.Білаша, сл. А.Луценка.
26. Не щебече соловейко. Обр. Г.Верьовки, сл. Т.Шевченка.
27. Ой зійшла зоря. Муз. М. Леонтовича, аранж. М. Шевченко.
28. Понад річкою. Обр. В.Степурка, сл. Т.Шевченка.
29. Солов'їний спів. Муз А. Горчинського, сл. Лесі Українки, аранж. М.Сточанської.
30. Сонце гріє. Обр. В.Степурка, сл. Т.Шевченка.
31. Сповідь. Муз. О.Герасименко.
32. Та ти гадаєш, мій Андрійку. Укр. нар. пісня.
33. Ти до мене не ходи (укр нар. пісня). Обр. А.Кос-Анатольського.

34. Україна є, Україна буде! Муз. Р.Демпишина, аранж. О.Герасименко, сл. З.Ружин.
35. Український народний танок «Козачок» обр. М Корецького.
36. Укріпи нас, любов. Муз. Т.Самоті-Оленєвої, переклад С.Овчарової, сл. З.Ружин.
37. Чарівна скрипка. Муз.І.Поклада, аранж. В.Дутчак, сл. Ю.Рибчинського.
38. Червона калино, чого в лузі гнешся? Муз.Б.Янівського, сл.І.Франка, аранж.В.Дутчак.
39. Шумить пшениця. Муз В.Івасюка, сл. С.Пушика.
40. Як з Бережан до Кадри. Сл. і муз Р.Купчинського.

Викладач _____ /Дутчак В.Г. /